

Про реалізацію державної молодіжної політики Одеської області

Реалізація державної молодіжної політики є пріоритетним завданням в Україні і в Одеському регіоні зокрема, оскільки вона спрямована на створення умов для самореалізації та розвитку потенціалу молоді, забезпечення її соціальної інтеграції та активної участі в суспільному житті. Це включає підтримку молоді в різних сферах, таких як освіта, сприяння розвитку молодіжних організацій та інфраструктури тощо.

В Одеській області наразі реалізується Обласна цільова соціальна програма «Молодь Одещини» на 2021-2025 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 19 лютого 2021 року № 66-VIII.

Водночас Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації розроблено проект Обласної цільової соціальної програми «Молодь Одещини» на 2026-2030 роки. У період з 10.03.2025 до 30.03.2025 проведено електронні консультації з громадськістю стосовно збору пропозицій до проєкту зазначеної програми. Відповідно до інформаційного повідомлення, розміщеного на офіційному сайті Одеської обласної державної (військової) адміністрації до обговорення запрошувалися представники інститутів громадянського суспільства та органів влади Одеської області.

Метою Програми є створення системи всебічної підтримки громадянської активності молоді, спрямованої на самовизначення й самореалізацію, формування необхідних для цього передумов.

Проект Обласної цільової соціальної програми «Молодь Одещини» на 2026-2030 роки (далі – Програма) охоплює різні напрями та сфери життя.

Завдання і заходи з виконання Програми спрямовані на розв'язання проблем та досягнення мети Програми:

- створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді, творчого розвитку особистості;
- формування громадянської позиції молоді;
- популяризація та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді;
- створення умов для працевлаштування молоді;
- надання підтримки молодіжним та дитячим громадським організаціям;
- забезпечення всеукраїнського та міжнародного молодіжного співробітництва;
- інформаційна кампанія в межах реалізації молодіжної політики тощо.

Виконання Програми дасть змогу:

1. проводити заходи, спрямовані на виховання та підвищення рівня громадянської свідомості молоді Одещини, шляхом налагодження системної освітньої, виховної, інформаційної роботи за участю установ, які працюють з молоддю, інститутів громадянського суспільства, молодіжних працівників, волонтерів тощо;
2. популяризувати й утверджувати здоровий і безпечний спосіб життя та культури здоров'я та збільшити чисельність молоді, залученої до популяризації та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я;
3. створити цілісну систему неформальної освіти молоді спільно з молодіжними центрами і молодіжними просторами, які успішно працюють на теренах Одеської

області і мережа, яких збільшується за чисельністю а діяльність – покращується, стає більш інклюзивною з урахуванням рекомендацій центральних органів влади;

4. надавати підтримку молоді й інформованість у питаннях працевлаштування;

5. підвищити дієвість і рівень самоорганізації і самоврядування консультативно-дорадчих молодіжних органів, як то молодіжних рад, інститутів громадянського суспільства тощо;

6. знизити рівень правопорушень серед молоді, активізувавши правову освіту та участь молоді у суспільно значущій громадській діяльності;

7. вивчати і враховувати потреби різних категорій громадян з числа молоді, які проживають або тимчасово перебувають на території Одеської області (ветерани війни, люди з інвалідністю та особливими потребами тощо);

8. підтримувати талановиту молодь, яка демонструє вагомі результати у конкурсах і змаганнях всеукраїнського та міжнародного рівня;

9. активізувати молодь до участі у реалізації молодіжних проектів та молодіжної політики в Одеському регіоні.

Водночас діяльність Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації у 2024-2025 роках була направлена на розвиток молодіжної інфраструктури в області.

Так, на виконання Закону України «Про основні засади молодіжної політики», Національної молодіжної стратегії до 2030 року, затвердженої Указом Президента України від 12 березня 2021 року № 94/2021, постанов Кабінету Міністрів України від 20 березня 1998 року № 348 «Про Комплексні заходи Кабінету Міністрів України щодо реалізації державної молодіжної політики в Україні («Молодь України»), з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 року № 1198 «Про затвердження типових положень про молодіжні ради» (зі змінами), з метою залучення молоді до формування та реалізації молодіжної політики в Одеській області було розроблено та розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 20.11.2024 № 1100/A-2024 затверджено «Положення про молодіжну раду при Одеській обласній (військовій) державній адміністрації», що стало першим етапом для створення консультативно-дорадчого молодіжного органу обласного рівня.

Наступними кроками було:

- проведення конкурсу та відбір кандидатур до ініціативної групи й затвердження складу ініціативної групи з підготовки та проведення установчих зборів та формування складу молодіжної ради при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації (розпорядження голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 10.02.2025 № 97/A-2025);

- підготовка і затвердження «Порядку подання, реєстрації та опрацювання заяв для участі в установчих зборах молодіжної ради при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації у 2025 році» та «Порядку проведення установчих зборів молодіжної ради при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації у 2025 році»;

- проведено 3 інформаційні сесії, в яких взяли участь 378 зацікавлених осіб з числа кандидатів до складу молодіжної ради при Одеській обласній державній (військовій)

адміністрації, представників інститутів громадянського суспільства, районних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування Одеської області;

- проведено 7 засідань ініціативної групи з підготовки та проведення установчих зборів та формування складу молодіжної ради при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації, підготовлено відповідні протоколи;

- опрацьовано документи кандидатів до складу молодіжної ради (більше 80 справ);

- проведено установчі збори 05 квітня 2025 року, обрано та затверджено перший склад молодіжної ради при Одеській обласній (військовій) державній адміністрації, до якого увійшли 48 представників Одещини (розпорядження голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 14.04.2025 № 329/A-2025).

Водночас Департаментом освіти і науки неодноразово було ініційовано питання в межах засідань за участю керівництва області та представників районних державних адміністрацій, територіальних громад, активної молоді Одещини щодо розвитку молодіжної інфраструктури в регіоні.

Так, станом на 20 червня поточного року створено і плідно працює **39 молодіжних рад** в територіальних громадах Одеської області. У порівнянні з минулим періодом: станом на 1 липня 2024 року молодіжних рад було 24; станом на 1 січня 2025 року створених молодіжних рад було 30, 3 молодіжні ради перебували на етапі утворення.

Також збільшилась кількість молодіжних просторів.

Станом на 20 червня поточного року створено і плідно працює **18 молодіжних просторів** в територіальних громадах Одеської області. Для порівняння – рік тому в регіоні працювало лише 7 молодіжних просторів.

Таке збільшення молодіжної інфраструктури підкреслює пріоритетність питання щодо реалізації молодіжної політики в Одеській області, розуміння і готовність органів влади підтримувати молодь і робити все необхідне в непростих умовах обмеженості бюджету та повномасштабної військової агресії в Одеській області, як прифронтовому регіоні.

Так, в Березівському районі створено і працюють 4 молодіжні ради і 1 молодіжний простір; у Білгород-Дністровському районі – 7 молодіжних рад і 2 молодіжні простори, у Болградському районі – 2 молодіжні ради і 2 молодіжних простори, у Ізмаїльському районі - 1 молодіжна рада і 3 молодіжні простори, у Подільському районі - 6 молодіжних рад і 1 молодіжний простір, у Роздільнянському районі - 4 молодіжні ради, молодіжні простори відсутні.

Найбільша молодіжна інфраструктура в Одеському районі. Тут 15 молодіжних рад, 9 молодіжних просторів і 2 молодіжні центри.

Приємно зазначити, що у Подільському районі працює 2 молодіжні центри.

Наведена узагальнена інформація надана офіційними листами очільників районних держадміністрацій.

Зазначена інформація засвідчує стрімкий крок у розвитку молодіжної інфраструктури в області, але є ряд заходів для виконання, зокрема, розвиток мережі молодіжних центрів.

Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації проводиться відповідна робота щодо започаткування роботи обласного молодіжного центру.

Також буде продовжено важливу роботу щодо підвищення рівня професійної компетентності осіб, на яких покладено відповідальність щодо реалізації молодіжної політики.

Так, за підтримки ЮНІСЕФ і Федерального міністерства економічного співробітництва і розвитку Німеччини, разом з Всеукраїнським молодіжним центром Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації організовано навчання в межах програми «Молодіжний працівник».

«Молодіжний працівник» - це національна ідея розвитку молодіжної роботи в Україні, яка реалізується з 2014 року Міністерством молоді та спорту України у партнерстві з Всеукраїнським молодіжним центром і покликана бути фундаментальною частиною системи підготовки фахівців, які працюють у сфері молодіжної політики.

У період з 29 квітня по 1 травня 2025 року було проведено базовий тренінг в межах програми «Молодіжний працівник», в якому взяли участь 25 осіб, у період з 27 по 29 травня 2025 року проведено спеціалізований тренінг «Молодіжна робота, інформована про травму», в якому взяли участь 20 представників Одещини.

У навчальних заходах брали участь представники з різних організацій Одеської області, зокрема громадських об'єднань, молодіжних центрів, державних установ, органів місцевого самоврядування, молодіжних рад. Така різноманітність сприяла обміну досвідом та ідеями щодо розвитку молодіжної роботи в різних сферах.

Також за ініціативи Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації у поточному році Українським молодіжним фондом в територіальних громадах Одещини проведено серію заходів під назвою «Грантові можливості для молоді в громаді». Метою заходів було – надати активній молоді інструменти для розвитку громад через створення і реалізацію інноваційних проектів.

У період з 19 по 23 травня 2025 року командою Українського молодіжного фонду за сприяння органів влади Одещини було здійснено 17 зустрічей з активною молоддю в Кодимській, Куяльницькій, Подільській, Захарівській, Розквітівській, Знам'янській, Великобуялицькій, Доброславській, Южненській, Вилківській, Болградській, Білгород-Дністровській, Біляївській, Чорноморській, Нерубайській, Фонтанській, Одеській громадах. В заходах взяли участь більше 300 осіб з числа активної молоді Одещини.

Реалізація державної молодіжної політики – пріоритетний напрям роботи Одеської області, який здійснюється планово і систематично.

Ми отримали гарні результати. Але ця робота має продовжуватися, бути плановою і системною.

Завідувач сектору позашкільної освіти,
виховної роботи та молодіжної політики
управління освіти та молодіжної політики
Департаменту освіти і науки Одеської
обласної державної адміністрації

Лариса ДМОВА